

**До 85-річчя доктора хімічних наук,
професора, заслуженого діяча
науки України, головного наукового
співробітника ІОХ НАН України
Ягупольського Льва Муcійовича**

6 лютого 2007 року виповнюється 85 років з дня народження видатного вченого, засновника широко відомої у світі української наукової школи з хімії фтороорганічних сполук, доктора хімічних наук, професора, заслуженого діяча науки України Льва Муcійовича Ягупольського.

Лев Муcійович народився 6 лютого 1922 року у м. Умані Черкаської області. Закінчив з відзнакою середню школу, поступив у 1938 р. у Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка на хімічний факультет. У роки Великої Вітчизняної війни він служив у лавах Радянської Армії, учасник бойових дій.

Продовжив навчання в Київському державному університеті в 1945 р., закінчив його з відзнакою в 1947 р. і був прийнятий до аспірантури. Під науковим керівництвом академіка А.І.Кіпріанова в 1951 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: “Фторпроизводные бензтиазола и цианиновые красители, содержащие фтор”. Ці роботи поклали початок новому, надзвичайно перспективному напрямку в органічній хімії — дослідженню з хімії фтороорганічних сполук, яким присвячене усе творче життя вченого. У 1966 р. він захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора хімічних наук. З 1965 р. очолює відділ хімії фтороорганічних сполук Інституту органічної хімії (ІОХ) НАН України, у 1967 р. йому було присвоєне вчене звання професора. У 1969-1973 рр. був заступником директора з наукової роботи, з 1987 р. він є головним науковим співробітником Інституту.

Основні наукові праці Л.М.Ягупольського присвячені ґрунтовним дослідженням з хімії ароматичних і гетероциклічних сполук з фторовмісними угрупованнями. Л.М.Ягупольський запропонував оригінальний принцип побудови надсильних електрооакцепторних замісників, який названо його ім'ям. Ним зі співробітниками створений вискоєфективний сенсibilізатор, який знайшов практичне застосування у виробництві кольорової позитивної кіноплівки (м. Шостка), і розроблена технологія виробництва гербіциду для овочевих культур “Трефлан”.

Значний внесок Л.М.Ягупольський зробив у виробництво технології одержання антибіотика лівоміцетину і рентгеноконтрастних препаратів, які вироблялись у колишньому СРСР. За його участю в медичну практику впроваджено гіпотензивний препарат “Форидон” (спільно з Інститутом органічного синтезу АН Латвії), нестероїдний протизапальний препарат для дерматології і отоларингології “Дифторант” (ЗАТ НВЦ “Боршагівський хіміко-фармацевтичний завод”, м. Київ). Проводяться доклінічні випробування препарату “Флокалін,” який виявляє кардіотонічну дію. Створено антисклеротичний препарат “Боризол” для лікування хвороби Паркінсона.

Л.М.Ягупольський є співавтором понад 800 наукових статей, 11 монографій, 15 оглядів та 260 авторських свідоцтв і патентів. Під його керівництвом та при консультації захищено 11 докторських та 80 кандидатських дисертацій.

Лев Муcійович є членом спеціалізованої наукової ради ІОХ НАН України, був членом оргкомітетів цілого ряду міжнародних наукових форумів з хімії фтору. На протязі 35 років він є членом редколегії і науковим редактором “Украинского химического журнала”, входить до складу редколегій міжнародного журналу “Dyes and Pigments” і “Журналу органічної та фармацевтичної хімії”.

За роботи зі створення низки практично важливих фтороорганічних речовин Л.М.Ягупольський у складі авторського колективу відзначений премією Ради Міністрів СРСР у 1982 р. та за синтез фторованих люмінофорів — Державною премією України в галузі науки і техніки у 1992 р., а в 1994 р. — премією ім. А.І.Кіпріанова НАН України. У 1982 р. йому було присвоєне Почесне звання “Заслужений діяч науки Української РСР”.

Льву Муcійовичу Ягупольському притаманні найкращі людські риси — чуйність, доброта, справедливість, скромність, мудрість, вимогливість до себе та уважне ставлення до співробітників і бажання допомогти.

Редколегія, редакція, автори і читачі “Журналу органічної та фармацевтичної хімії” щиро поздоровляють доктора хімічних наук, професора, заслуженого діяча науки України з восьмидесятип'ятиріччям і бажають йому міцного здоров'я та нових творчих успіхів.